



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum Spiritus sanctus debeat dici ingenitus, cum non sit genitus. E. F. G.
H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

illo de quo nat⁹ est: nō est à seipso Spiritus sanct⁹, sed ab illo de quo procedit. Et quia de utroq; procedit sicut iam ostendim⁹. De spiritu sancto quomodo ipse de Deo sit, nec tamen ipse filius sit, quoniam procedendo non nascendo legitur esse de Deo: nam superius, quantum visum est disputauimus.

An spiritus sanctus debeat dici ingenuus. E

NUNC considerandum est, cum Spiritus sanct⁹ non sit genitus, utrum debeat dici ingenuus. Ad quod dicimus. Spiritum sanctum nec genitū nec ingenuum debere dici. Vnde Aug. ad Orosiū ait: Spiritū sanctum nec genitum, nec ingenuū fides certa declarat: quia si dixerimus ingenuum, duos patres videbimur affirmare; si autē genitū, duos credere filios culpamur. Sicut enim solus filius dicitur genitus, ita & sol⁹ pater dicitur ingenu⁹, eo quod ab alio nō sit, vnde Aug. in xv. l. de Trin. Pater inquit, solus nō est de alio. Ideo solus appellatur ingenuus, nō quidē in scripturis, sed in cōsuetudine disputantiū, & de re tāta sermonē qualem valuerint proferentiū Filius autem de patre nat⁹ est: & S. sanctus de patre principaliter & cōmuniter de utroq; procedit. Ideoq; cum Sp. sanctum genitum non dicamus dicere tamen ingenuum non audeamus, ne in hoc vocabulo, vel duos patres in illa Trin. vel duos qui non sunt de alio quispiam suspicetur. Ecce his verbis aperte offendit Spiritum sanctum nec genitum, nec ingenuum debere dici.

Quod Hieronymus dicit spiritum sanctum ingenuum quod videtur predictis aduersari. F

HIERONYMVS tamen in regulis definitionū cōtra hzeticos, dicit Sp. sanctum genitum esse, his verbis, Spiritus sanctus pater non est, sed ingenuus atque infectus. Pater non est, quia patris est & in patre est, processione habet ex patre, & nō natiuitatem, Filius autem non est, quia genitus non

Tom. 4. in dialog. questionum 67. quest. 2. in principio.

Cap. 16. in fine. Ibid. paulo inferius.

non est. Ecce his verbis dicitur spiritus sanctus esse ingenuus: quod videtur aduersari præmissis verbis Augustini.

Determinatio, Secundum diuersas acceptiones dicit eos locutos.

SED vt istam, qua videtur, repugnantiam de medio abigamus, dicimus quod Hieron. aliter accepit nomen ingenui, & aliter August. Accipit n. Augustinus ingenuum qui vel quod de alio non est; & secundum hoc de solo patre dicitur: Hieronymus vero ingenuum dicit, non genitum: & secundum hoc de spiritu sancto potest dici, cum spiritus sanctus non sit genitus.

Ex verbis Hieronymi ostenditur, ex quo sensu dixit: spiritum sanctum ingenuum.

QVOD autem Hieron. ita accepit, ostenditur ex verbis eius, quibus in eodem tract. vtitur faciens talem diuisionem: Omne quod est aut ingenuum est, aut genitum, aut factum. Est ergo quod nec natum est, nec factum: & est quod natum est, & factum non est: & quod nec natum est, nec factum est, & est quod factum est, & natum non est: & est quod factum est, & natum est, & renatum est: & est quod factum est & natum est, & renatum non est. Nunc præpositorum singulis rebus subsistentiam destinamus. Quod ergo nec natum nec factum est, pater est: non enim ab alio aliquo est. Quod autem natum est, & factum non est, filius est qui à patre genitus est, non factus. Quod iterum nec factum nec natum est, Sp. S. est, qui à patre procedit. Quod etiam factum est & natum non est, cælum & terra cæteraque quæ insensibilia sunt. Quod autem factum & natum & renatum est, homo est. Quod vero factum est, & natum est, & renatum non est, animalia sunt. Ecce his verbis ostendit Hieron. se ingenuum accipere, non genitum. Aliter enim non esset præmissa diuisionem vera: scilicet omne quod est, aut ingenuum

*Diuisio hæc
notanda est
diligenter.*

est

est aut genitum, aut factum. Atq; in diuisionis huius prosecutione, in assignatione ingeniti, ubiq; ponit non natum.

QVOD GEMINA EST PROCESSIONO SPIRITVS SANCTI.

DISTINCT. XIV.

A

PTAETEREA diligēter adnotandum est, quod gemina est processio Spiritus sancti: eterna videlicet, quæ ineffabilis est, qua à patre & filio eternaliter & sine tēpore processit: & temporalis, qua à patre & filio ad sanctificandā creaturā procedit. Et sicut ab æterno cōmuniter ac simul, pcedit à patre & filio, ita & in tempore cōmuniter, & simul ab utroq; procedit ad creaturam, non diuisum à patre in filium, & à filio ad creaturam. Vnde Aug. in 15. libr. de Trin. ait, Spiritus sanctus non de patre procedit in filium, & de filio procedit ad sanctificandam creaturam: sed simul de utroque procedit. quamuis hoc filio pater dederit, vt sicut de se, ita etiam de illo procedat.

Cap. 27. ad principium.

De temporali processione spiritus sancti specialiter agitur.

De temporali autē processione, Beda in Homil. Dominice primæ post ascensionē ita loquitur. Cū gratia spiritus sancti datur hominibus, profecto mittitur spiritus à patre, mittitur & à filio: procedit à patre: pcedit & à filio: quia & eius missio est ipsa processio. His verbis aperte ostēdit, donationē gratiæ spiritus sancti dici processionē vel missionē eiusdem. Sed cū donatio vel datio non sit tēporalis, constat quia hæc processio siue missio tēporalis est. Hanc quoq; temporalem Spir. sancti processionē Aug. in 15. libr. de Trin. insinuat, dicēs: Spiritus sanctus processit à Christo, quādo post resurrectionem inflauit in discipulos, his verbis: Cum resurrexisset Christus à mortuis, & apparuisset discipulis,

Libro homiliarum ad fructum. Homilia undecima. qua dominica Exaudi dicitur in principio.

Cap. 26. ad principium.

scipulis,